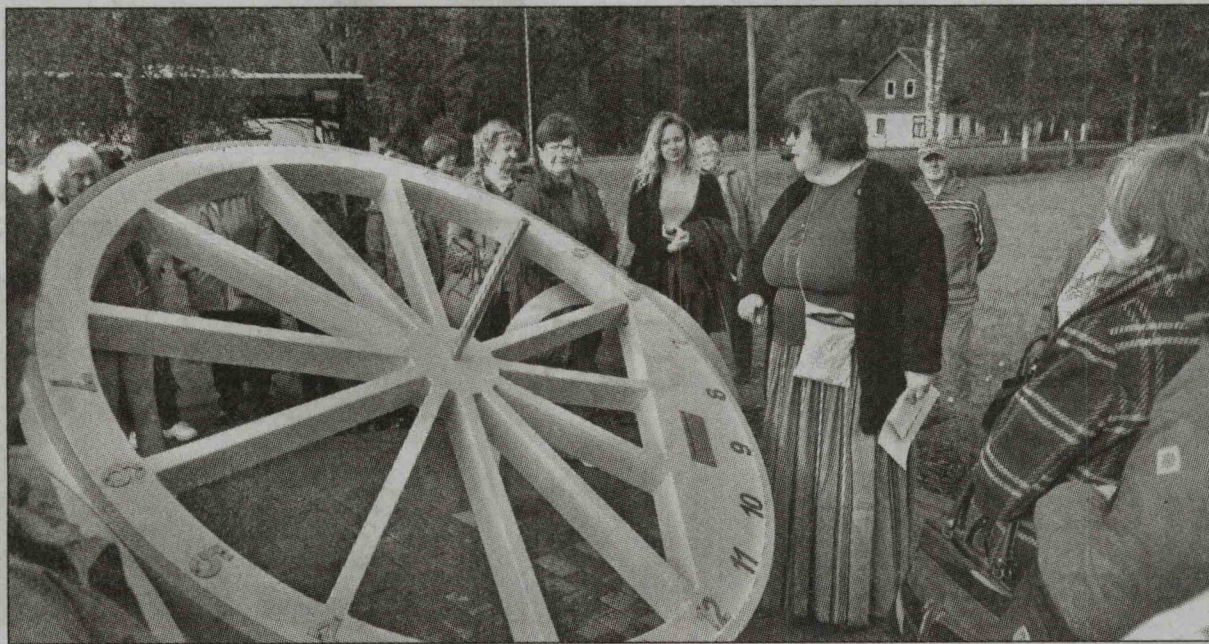

Turēt godā pilsētu, tās vēsturi un cilvēkus

(Sākums 1. lappusē.)

Runājot par «Kultūras krātuvi», viņa uzsvēra, ka tā tapusi, pateicoties Dainim Draviņam — filologa Kārļa Draviņa dēlam. «K. Draviņš ir dzīvojis blakus mājā, un šis īpašums vēl arvien pieder viņa dēlam. 1929. gadā, kad K. Draviņš mācījās augstskolā, viņš kopā ar studentu kompāniju apceļoja Latviju, pierakstīja dažādus vēstures stāstus, valodas krikumus, un vietās, kur ciemojās, iestādīja kokus. Parasti tās bija ives — arī pie mums 1932. gadā tika iestādīta ive. K. Draviņš darbojās ne tikai kā filologs, bet arī šo to padzējoja. Šodien pie «Kultūras krātuves» esam izlikuši Stendes dzejnieku darbus, kas ir par un ap Stendi. Kad mēs ar bibliotēkas meitenēm meklējām dzejoļus, sapratām, ka tajos dzejoļos, kuros Stendes vārds nav minēts, ir ieliktas sajūtas un vērtības. Cilvēku, kuri nes šīs vērtības, Stendē netrūkst — tāds mums ir gleznotājs un pedagogs Mārtiņš Brāzma, kurš pagājušajā gadā atzīmēja 90 gadu jubileju, mākslinieks un pastmarku dizaina autors Ģirts Grīva, aktrise un režisore Santa Didžus, kā arī mūsu vietējie dzejnieki, tai skaitā Anita Biseniece (agrāk Insberga) un Svetlana Pētersone, kura raksta dzeju un dalās vēstures stāstos.

Domāju — neviens neiebildīs, ja es teikšu, ka Stende ir īpaša. Kad šeit uzcēla dzelzceļa staciju, Stendei nosaukuma nebija. Tautas valodā mūs dēvēja par Tupeļu ciemu, Bezbiķšu ciemu, beigu beigās par Renču ciemu, bet tad vienā brīdī barons pateica — nekā nebija, mīļie, stacija sauksies Stende, un arī šī vieta būs Stende. Tā nu mums tagad ir Stende, Dižstende, Pastende, un Mazstende. Stende savu vārdu tur! Esam piepildījuši arī senu stendenieku sapni un kļuvuši par pilsētu. Mēs ļoti ceram, ka tā tas arī paliks. Ir ļoti svarīgi, ka mums ir cilvēki, kuri tur godā pilsētu, pilsētas vēsturi un cilvēkus!» ■

«Ja jums gribas piedzīvot, šeit ir jānāk pusnaktī, pilnmēness laikā, kad pulkstenis satiekas ar polārvaigzni!» par Stendes saules pulksteni ieintrigēja Inta Ulmane. Edgara Lāča foto

Vietējā iedzīvotāja Svetlana Pētersone ir piedzīvojusi to, kā Stende izaug un izveidojas par pilsētu.

«Kultūras krātuvē» apskatāmi arī gleznotāja Mārtiņa Brāzmas sievas darinātie tēli, kas veidoti no koka izgriezumiem.

Mērsraga Oskars sāk atgūties...

Nemaz tik grūti nebija uzrunāt pirms diviem gadiem vietējos iedzīvotājus, aicinot ziedot mūsu zvejniecības simbola Oskara restaurācijai. Grūtāk bija atrast kādu, kas apņemtos šo sarežģīto darbu veikt.

Pieteicās vairāki restauratori, taču — kādam ar šādu materiālu grūtāk strādāt, vēl kādam — jau tāpat daudz iesāktu projektu, un šķita jau, ka aiz astes beidzot noķertā iespēja slīd no rokām ārā. Bet nekā, iepazīnos ar restauratoru Edgaru Ošu, kas tēlniecības specialitāti pēc glezniecības apgūšanas ieguvis Latvijas Mākslas akadēmijā un jau kopš 2006. gada piedalās dažādās izstādēs, kas saistītas ar mākslu. Edgars atbrauca uz Mērsragu iepazīties arī ar mūsu Oskaru. Secinājumi bija dažādi, skaidrs, ka šuves vietā (viduklī) Oskars īsti vairs kopā neturējās, izrādījās, ka zaudētā roka bijusi arī nopemama, plecs izlauzts, droši vien — jau kritiena rezultātā, kad Oskars nokļuvis tur, kur parasti izvīzējam visu nevajadzīgo. Restauratoram bija skaidrs, ka ar sudraboto krāsu Oskars bijis krāsots vismaz divas reizes, bet oriģinālā izskatā tas bijis bez krāsojuma.

Oskara transportēšana līdz vietai, kur nu tas atdzimst, arī bija vesels piedzīvojums, jo pastāvēja bažas, ka jau pieminētajā šuves

vietā, kas bija arī izdrupusi, abas kopā sastiprinātās ķermeņa daļas varētu atdalīties viena no otras. Galu galā viss izdevies, Oskars nogādāts galapunktā vienā veselumā! Izpētot statuju tuvāk, restaurators atzina — tā bijusi izlieta no baltā cementa un smalkām dolomīta šķembām, tāpēc arī dabīgajā tonī, nevis ar sudraba krāsu krāsots, tas izskatīsies labāk. Jaunās, protežētās vietas būs izgatavotas no polimērbetona, bet plaisas aizlietas un pārklātas ar hidroforu.

Par Oskaru klīdušas dažādas leģendas, vispārsteidzošākā bija tā, ka sešdesmito gadu beigās — septiņdesmito gadu sākumā Oskaru mērsradnieki Ventspilij *nočiepuši*. Man, rakņājoties pa vēstures materiāliem, gan radās pretjautājums — un kā tad ar publikāciju «Padomju Karogā», kur Oskars pie *vecā kantora* redzams jau 1961. gada 1. maijā? Kā tad ar iedzīvotāju atnestajām 1963. gadā tapušajām fotogrāfijām? Un vai mēs lepotos ar svešu, kaut kur *nočieptu* mantu? Diez vai!

Lai nu kā, Oskars piedzīvo pārvērtības, par kurām tieku regulāri arī informēta, un pašu svarīgāko esmu gatava parādīt arī jums. Enkurs ir atjaunots, un Oskars ir atguvis roku!

Inga Hartika,
Mērsraga informācijas centra
vadītāja

Edgara Oša foto

Īsvēstis

Iespēja palīdzēt satikties radniekiem

Ar starptautiskā raidījuma «Gaidi mani» palīdzību pēc Ukrainas televīzijas «Inter» lūguma Talsos un Talsu novadā radnieki meklē Irinu Kajaku (Proņevu), kura dzimusi 1971. gadā, un viņas ģimeni, tāpat Irinas brāli Andri Proņevu, dzimušu 1974. gadā, kurš, iespējams, dzīvo Talsos, Priežu ielā, un viņa ģimeni. Ja kādam lasītājam ir informācija par šīm personām, kuras meklē viņu radnieki, lūgums sazināties ar raidījuma «Gaidi mani» brīvprātīgo Mārtiņu Ziebergu, rakstot pa e-pastu uz adresi martins.ziebergs@inbox.lv vai zvanot uz numuru 29923833.

Kristīne Kārklīpa

Iespēja pieteikties atbalstam

Līdz 20. septembrim Lauku atbalsta dienesta elektroniskajā pieteikšanās sistēmā turpinās pieteikšanās valsts atbalstam daļējai kredītprocenu dzēšanai. To var saņemt primāro lauksaimniecības produktu ražotāji, lauksaimniecības un mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības, lauksaimniecības produktu pārstrādātāji, kā arī pretendenti, kas nodarbojas ar zvejniecību un zvejas produktu apstrādi. Atbalstu var saņemt par laikposmā no 2019. gada 1. oktobra līdz 2020. gada 31. augustam faktiski samaksātajiem ilgtermiņa vai īstermiņa aizdevuma vai finanšu līzings procentiem. No 1. septembra līdz 1. oktobrim jau minētajā sistēmā turpinās pieteikšanās atbalstam arī dalībai pārtikas kvalitātes shēmās («Zaļā karotīte», «Bordo karotīte», bioloģiskās lauksaimniecības shēma, garantētu tradicionālo īpatnību shēma), liecina dienesta sniegtā informācija.

Aiga Naudiņa

Svētdien — Tēva diena

Septembra otrajā svētdienā Latvijā tradicionāli tiek atzīmēta Tēva diena. Šogad to svin 13. septembrī, tādēļ Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas (VBTAI) Bērnu un pusaudžu uzticības tālrunis 116111 no 11. līdz 15. septembrim rīko akciju «Uzticības tālrunis tēviem». Ētera personība un tēvs Māris Grigālis gaidīs zvanus šodien, 11. septembrī, no 14.00 līdz 16.00; 14. septembrī tajā pašā pulksteņlaikā konsultācijas sniegs VBTAI Bāriņtiesu un audžuģimeņu departamenta vecākais inspektors Aleksejs Makuševs, bet 15. septembrī no 14.00 līdz 17.00 varēs uzdot jautājumus zvērīnātai advokātei Dacei Jenavai. Pārējā laikā uz zvaniem visu diennakti atbild profesionāli psihologi. Akcijas laikā īpaši aicināti zvanīt tēvi, lai saņemtu profesionālas psiholoģiskās konsultācijas un atbalstu jautājumos saistībā ar bērniem. Bērnu un pusaudžu uzticības tālrunis strādā visu diennakti un ir bezmaksas tālruņa līnija, zvanot gan no fiksētā, gan mobilā telefona.

Mairita Balode

Talsu Vēstis

«TALSU VĒSTIS», Jaunā iela 17a, Talsi, LV - 3201.

Izdevējs - SIA «Talsu Vēstis».

Valdes priekšsēdētājs, galvenais redaktors E. Juhņevičs, tālrunis 63222025.

Redaktore M. Balode, tālrunis 63291189, e-pasts: redaktors@talsuvestis.lv

Makētājs E. Lācis, fotogrāfs D. Kārklūvalks, tālrunis 63291188.

Korespondenti:
A. Blumberga, tālrunis 63222048;
A. Naudiņa, tālrunis 63223337;
K. Kārklīpa.

Reklāmas nodaļa un grāmatvedība, tālrunis 63223338, fakss 63222780, e-pasts: reklama@talsuvestis.lv

Iespiests Talsu tipogrāfijā, Jaunajā ielā 17. Pasūtījuma indekss 3039. Laikraksts iznāk otrdienās un piektdienās. Tirāža 3123. Reģistrācijas apliecības nr. 0766. © Pārpublicējot un citējot atsauce uz «Talsu Vēstīm» ir obligāta.